

लालबन्दी नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाबाट गाई/मैसी सुत्केरी पोषण भत्ता,
व्याडको बोका व्यवस्थापन र म्यावसीनेशन कार्यक्रम
कार्यान्वयन विधि, २०७४

कार्यपालिकाबाट स्वीकृत मिति :- २०७४/१२/२१

लालबन्दी नगरपालिका
लालबन्दी, सल्लही
२ नं. प्रदेश, नेपाल

लालबन्दी नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाबाट गाई/भैंसी सुत्केरी पोषण भत्ता, व्याडको बोका व्यवस्थापन र भ्याक्सीनेशन कार्यक्रम कार्यान्वयन विधि, २०७४

१. प्रस्तावना :

लालबन्दी नगरपालिका (कार्य सम्पादन) नियमावली, २०७४ को नियम ३ बमोजिम चालु आ.ब.मा स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने सम्बन्धमा गाई/भैंसी सुत्केरी पोषण भत्ता, व्याडको बोका व्यवस्थापन र भ्याक्सीनेशनको लागी यो कार्यान्वयन विधि स्विकृत गरी जारी गरिएको छ।

२. परिभाषा/उद्देश्य :

विषय र प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा लालबन्दी नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम, २०७४ अनुसार गाई/भैंसी पालन गर्ने कृषकहरूको लागी बढी बढी दुध उत्पादन बढाउनलाई प्रोत्साहन स्वरूप गाई/भैंसी सुत्केरी पोषण भत्ता वितरण गरी कृषकहरूलाई सहयोग गर्ने । बाख्खाहरूलाई उन्नत जातका बोकासंग प्रजनन गराई नश्ल सुधार गराउने । नश्ल सुधार भएर जन्मेको पाठापाठीहरू चाँडै बढने भई मासु उत्पादनमा बढ़ि हुने छ भने पाठीहरूबाट बाख्खा विकासमा टेवा पुग्ने छ । भ्याक्सीनेशन कार्यक्रमबाट कृषकहरूको पशुपांछीहरूको स्वास्थ्यमा सुधार भई कृषकहरूले प्रोत्साहन पाउनेछन् । उक्त सम्बन्धमा चालु आ.ब. ०७४१०७५ का लागी स्विकृत वार्षिक कार्यक्रममा समावेश भएको पशु सुत्केरी भत्ता, कृतिम गर्भाधान प्रवर्द्धन, वोयर्स जातको बोका खरिद एवं व्यवस्थापन तथा भ्याक्सिनेशन कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याउन यस बमोजिमको विधि एवं प्रकृया अवलम्बन गरिनेछ ।

३. गाई /भैंसी सुत्केरी भत्ता वितरणका शर्तहरू :

यस नगरपालिका भित्रका पाल्तु गाई/भैंसी सुत्केरी पोषण भत्ता वितरणका शर्तहरू यस प्रकार हुनेछ :

- क) गाई/भैंसी सुत्केरी हुनु भन्दा १ महिना पहिला देखी आफ्नै घरमा पालेको हुनु पर्नेछ।
- ख) गाई/भैंसी सुत्केरी भए पछि कम्तिमा १ महिना सम्म आफै पाल्नु पर्नेछ ।
- ग) गाई/भैंसी सुत्केरी पोषण भत्ता प्रोत्साहन स्वरूप रु.१०००/- (एक हजार मात्र) नगर कार्यपालिकाको कार्यालयबाट उपलब्ध गराईनेछ ।
- घ) माथि बुँदा (ग) बमोजिम सुविधा प्राप्त गर्न देहाय बमोजिम कागजात समावेश गरी यस नगरपालिका भित्रको सम्बन्धित वडा कार्यालयमा दिएको निवेदन साविक पशु विकास शाखामा पठाउनु पर्नेछ ।
  - (अ) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस,
  - (आ) पशुपालन गर्ने व्यक्तिको नेपाली नागरिकताको फोटोकपी,

(इ) सम्बन्धित कृषक सहित सुत्करी गाई/भैंसीको साथको बाच्छा/बाच्छी वा पाडा/पाडीको फोटो,

(ई) सम्बन्धित कृषकले सुत्करी पशु कमितमा १ महिनासम्म पालनपोषण गर्ने नेपाली कागजको कवुलियतनामा ।

- ड) माथि बुँदा (घ) बमोजिमको कागजात सहितको विवरण छानविन गरी अभिलेखको आधारमा साविक पशु विकास शाखाका प्रमुख अर्थात नगर कार्यपालिका विषयगत शाखा पशु तर्फका संयोजकले आर्थिक विकास समितिमा पेश गर्नु पर्नेछ । उक्त समितिको निण्य अनुसार सम्बन्धित कृषकलाई रकम वितरण गरिनेछ । उक्त सम्बन्धी अनुसूची-२ बमोजिमको अभिलेख आ.प्र.शाखामा उपलब्ध गराउने गरी पशु विकास शाखाका प्रमुखलाई पेशिक रकम दिईनेछ, उक्त भर्पाईको आधारमा पेशिक फस्ट्रैट गरिने छ ।
- च) माथि बुँदा (ग) बमोजिम सम्बन्धित कृषकलाई सुविधा उपलब्ध गराउन अनुसूची ३ बमोजिमको सूचना सार्वजनिक गरिने छ ।
- छ) तोकिएको शर्त पालना नगरी भुक्याएर भत्ता लिएको ठहरेमा सरकारी बाँकी सरह सो रकम असूल उपर गरिने छ ।
- ज) माथि बुँदा (छ) को सम्बन्धमा सम्बन्धित कृषक, सम्बन्धित वडा अध्यक्ष र पशु विकास शाखा प्रमुख जवाफदेही हुनेछ ।
- झ) यस सम्बन्धमा कृषक प्रोत्साहन छनौट सम्बन्धी कार्य यस नगरपालिकाको आर्थिक विकास समितिले गर्नेछ ।

➤ कृषक छनोटका आधारहरू :

१. अनुदान प्राप्त गर्न चाहने कृषकहरूले गाई/भैंसी सुत्करी भएको ७(सात) दिन भित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निवेदन दिएको,
२. बाच्छो/बाच्छी, पाडा/पाडीको र कृषक सहितको फोटो संलग्न गरी - थान १
३. नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि - थान १
४. सम्बन्धित कृषकले सुत्करी पशु कमितमा १ महिनासम्म पालन पोषण गर्ने नेपाली कागजको कवुलियत नामा ।
५. सम्बन्धित कृषकको तीनपुस्ते खुलेको विवरण र सम्पर्क नम्बर समावेश गरिएको ।
६. उल्लेखित मापदण्ड पुरा गरेको निवेदन सहित पशु सेवा शाखा लालबन्दीमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
७. अधिल्लो मितिमा दर्ता गर्ने कृषकले प्राथमिकता प्राप्त गर्नेछ ।

४. बोका खरिद सम्बन्धी व्यवस्था :

- क) नगर कार्यपालिकाको कार्यालयले सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कानून बमोजिम बोका खरिदका लागि कम्तिमा १५ दिनको सार्वजनिक सूचना राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा एकपटक प्रकाशन गर्नेछ।
- ख) उक्त अनुसार कम्तिमा ३ वटा दरभाउपत्र प्राप्त नभएमा वा प्राप्त दरभाउपत्र स्विकृत नभएमा अखित्यार प्राप्त अधिकारीले सोझै पटके खरिद वा कोटेशन मार्फत कृषक, समूह वा फर्मबाट लिन सक्नेछ ।
- ग) खण्ड (ख) का लागि अखित्यार प्राप्त अधिकारी लगायतका टोली स्थलगत रूपमा पुग्न सक्नेछ। उक्त अनुसार खरिद गरिएको विषयमा कार्यपालिका जवाफदेही हुनेछ । यस खण्ड ४ बमोजिम खरिद गरिएकोमा विल बमोजिम भूत्तानी गरिनेछ ।

५. व्याडको बोका खरिद तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी शर्तहरू :

- क) नगरपालिकाबाट खरिद भएको व्याडको बोका वडा अध्यक्षको सिफारिसमा व्यवस्थापन हुनेछ ।
- ख) व्याडको बोका केवल बाख्त्रा पाल्ने कृषकहरूलाई मात्र पाल्न पाउने सुविधा उपलब्ध गराईने छ ।
- ग) बोकाको सुरक्षा कृषक स्वयंले गर्नु पर्नेछ। बोका हराएमा, चोरी भएमा, अकालमा मृत्यु भएमा कारण पत्ता लगाई कृषक दोषि ठहर भएमा बोकाको चलन चल्तीको जरिवाना स्वयंले तिर्नु पर्नेछ । (चलन चल्तीको रकम भन्नाले खरिद गर्दा परेको रकमलाई न्यूनतम मानिनेछ ।)
- घ) व्याडको बोका विरामी भएमा तुरून्त वडा कार्यालय र पशु सेवा शाखामा खबर गर्नु पर्नेछ।
- ङ) व्याडको बोकालाई कृषकको नाममा विमा गर्ने। विमा गरेको पहिलो बर्ष विमाको प्रिमियम रकम नगरपालिकाले तिर्ने हुँदा कृषकले तिरेको प्रिमियम रकमको विल, सम्बन्धित कृषक समूह र बोका सहितको फोटो राखी वडा अध्यक्षबाट गरिएको सिफारिस र निवेदनका आधारमा भूत्तानी उपलब्ध गराईनेछ । त्यस पछीको प्रिमियम कृषक स्वयंले तिर्नु पर्नेछ ।
- च) बोका राख्न चाहने कृषक/समुहले सम्बन्धित वडा अध्यक्ष समक्ष नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र, हालसालै खिचिएको २ थान फोटो, तीनपुस्ते विवरण सहितको निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।
- छ) नगरपालिकाबाट उपलब्ध बोकाको पूर्ण स्वामित्व नगरपालिकाकै हुनेछ । कृषकले उक्त बोकालाई उपयुक्त ढंगले पालन पोषण र व्यवस्थापन गर्दै राख्न पाउनेछ । उक्त कार्यालाई टेवा पुऱ्याउन सम्बन्धित कृषक वा समूहले बाख्त्रामा बोका लगाए बापत सेवा शुल्क रु.१००/- सम्म लिन पाईनेछ ।

- ज) एक पटक बाख्रामा लगाई सकेपछी उल्टेको खण्डमा ३ पटक सम्म निशुल्क लगाउन दिनु पर्नेछ ।
- झ) बाख्रामा बोका लगाएको प्रगती विवरण महिनाको १ पटक पशु सेवा शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- ञ) माथि उल्लेख भएका शर्तहरू पुरा गरे नगरेको निरन्तर अनुगमन सम्बन्धित वडा अध्यक्षले गर्नेछ। सो अनुसार भएको नपाईएमा सम्बन्धित वडा अध्यक्षले बोका पाल्ने कृषक वा समूह परिवर्तन गर्न सक्नेछ । उक्त नगरपालिकाको खरिद बोका सम्बन्धी सम्पूर्ण जिम्मेवार एवं जवाफदेही सम्बन्धित वडा अध्यक्ष हुनेछ । उक्त सम्बन्धमा सामान्यतया: बार्षिक एक पटक सम्बन्धित वडा कार्यालयले नगर कार्यपालिकाको कार्यालयलाई जानकारी उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- ट) प्रत्येक २/२ बर्षमा बोकाको स्थान परिवर्तन गर्नु पर्नेछ ।

६. भ्याक्सीनेशन कार्यक्रम :

- क) गाई/भैंसीको लागी भ्यागुते, चरचरे र खोरेट खोप लगाउने कार्यक्रम अनुसार खोप खरिद सार्वजनिक खरिद सम्बन्धी कानून बमोजिम गर्ने । खोपको आवश्यकतानुसार खरिद गर्नुपर्ने भएकोले सोभै पटके खरिद वा पटके कोटेशनबाट छिटो छरितो खरिद अखियार प्राप्त अधिकारीले गर्ने र सो अनुसारको विलको भुक्तानी दिने । पशु विकास कार्यक्रमसंग सम्बन्धित अन्य औषधि समेत यसै बमोजिम खरिद गर्ने ।
- ख) गाई/भैंसीलाई खोप लगाउने प्राविधिकलाई पारिश्रमिक रकम प्रति गाई/भैंसीलाई सुई खोप लगाए बापत प्रष्ट अभिलेख र सो अभिलेखलाई आर्थिक विकास समितिका संयोजकले प्रमाणित गरेको आधारमा रु.२००- का दरले भुक्तानी गर्ने ।
- ग) बाख्रालाई पि.पि. आर खोपको रकम भुक्तानी बुँदा ६(क) अनुसार गर्ने ।
- घ) बाख्रालाई खोप सुई लगाए बापत प्रति गोटा रु.१००-का दरले पारिश्रमिक बुँदा ६(ख) बमोजिम भुक्तानी गर्ने ।
- ङ) माथि उल्लेख भएको नगरपालिकाबाट खरिद भ्याक्सिन तथा अन्य पशुका औषधि कृषकहरूलाई पशु विकास शाखामा सम्बन्धित कृषकले विरामी पशु सहित ल्याएको अवस्थामा सो को अभिलेख राखी निशुल्क उपचार तथा उपलब्ध भएको औषधि वितरण गरिनेछ । तर यस नगरपालिकाको वडा नं. १३,१४,१५ र १६ कृषकहरूको हकमा यथा संभव पशु विकास शाखाका प्राविधिकलाई स्थलगत रूपमा पठाउन सकिनेछ ।

➤ परिमार्जन तथा शंसोधन :

यस कार्यान्वयन विधीलाई आवश्यकता अनुसार नगर कार्यपालिकाले परिमार्जन तथा शंसोधन गर्न सक्नेछ ।

७. पशु विकास कार्यक्रमसंग सम्बन्धित तालिम, गोष्ठी, सेमिनार आदी तोकिएको नम्सको आधारमा तयार पारिएको प्रस्ताव वा कार्यक्रम स्विकृत भए अनुसार कार्यान्वयन गर्ने ।

अनुसूची - १
लालबन्दी नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
लालबन्दी, सलर्ही, २ नं. प्रदेश, नेपाल

कृषकहरूको गाई/भैंसीलाई सुत्केरी पोषण भत्ता अनुदान कार्यक्रमका लागी दरखास्त
आव्हानको सूचना :

लालबन्दी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय लालबन्दी सलर्हीको आ.व.२०७४।०७५ को स्विकृत बार्षिक कार्यक्रम अनुसार कृषकहरूका गाई/भैंसी हरूलाई सुत्केरी पोषण भत्ता अनुदान कार्यक्रम संचालन गरी दुध उत्पादन कायम राख्न र बाच्छा बाच्छी/ पाडा पाडी हरूलाई स्वस्थ, तन्दुरुस्त राख्न कृषकहरूबाट आवेदनको लागी यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ ।

➤ **कृषक छनोटका आधारहरू :**

१. अनुदान प्राप्त गर्न चाहने कृषकहरूले गाई/भैंसी सुत्केरी भएको ७(सात) दिन भित्र सम्बन्धित वडा कार्यालयमा निवेदन दिएको,
२. बाच्छो/बाच्छी, पाडा/पाडीको र कृषक सहितको फोटो संलग्न गरी - थान १
३. नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि - थान १
४. सम्बन्धित कृषकले सुत्केरी पशु कमितमा १ महिनासम्म पालन पोषण गर्ने नेपाली कागजको कवुलियत नामा ।
५. सम्बन्धित कृषकको तीनपुस्ते खुलेको विवरण र सम्पर्क नम्बर समावेश गरिएको ।
६. उल्लेखित मापदण्ड पुरा गरेको निवेदन सहित पशु सेवा शाखा लालबन्दीमा पेश गर्नु पर्नेछ ।
७. अविल्लो मितिमा दर्ता गर्ने कृषकले प्राथमिकता प्राप्त गर्नेछ ।

अनुसूची - २
लालबन्दी नगरपालिका, नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
(पशु विकास शाखा)
लालबन्दी, सलर्ही, २ नं. प्रदेश, नेपाल

गाई/भैंसी सुल्केरी पोषण अनुदान भत्ता बुझेको भर्पाई :

लिखितम भर्दाई दादै लालबन्दी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय लालबन्दी सर्लाहीको आ.ब.२०७४।०७।५ को स्विकृत बारिक कार्यक्रम अनुसार गाई/भैंसी सुत्केरी पोषण अनुदान भत्ता हामी निम्न तपशिलका कृषकहरूले बुझिलाई यो भर्दाईमा सहिछाप गरिदियौं ।

मिति : ..... गते रोज ..... शुभम ।

अनुसूची - ३

लालबन्दी नगरपालिका वडा नं. .... बाट प्रजनन योग्य व्याडको बोकाको लागी अनुदानमा
वितरण गरिएको बोयर जातको बोकाको भपर्दि

लिखितम भर्पाई दादै लालबन्दी नगर कार्यपालिकाको कार्यालय लालबन्दी सर्लाहीको आ.ब. २०७४/१०७५ को स्विकृत वार्षिक कार्यक्रम अनुसार प्रजननको लागी बोयर जातको व्याडको बोका अनुदानमा हामी तपशिलका बाख्ता पालक कृषकहरू ले व्याडको बोका बभिलिई यो भर्पाइमा सहिछाप गरिदियौं ।

मिति : ..... गते रोज ..... शुभम ।

नोट : यस सम्बन्धी विवरण एकप्रति नगर कार्यपालिकाको कार्यालयमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।